

MUSICA
CAMPANARUM

Z dziejów badań
nad dawnymi dzwonami

Krzysztof Maciej Kowalski

**Z dziejów badań
nad dawnymi dzwonami**

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2022

Recenzent
dr hab. Marcei Tureczek, prof. UZ

Redaktor Wydawnictwa
Anna Świtalska-Jopek

Tłumaczenie streszczenia na j. angielski
Monika Szuba

Projekt okładki i stron tytułowych
Studio Spectro

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana
ze środków Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-309-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

*Pamięci Profesora
Waltera Kocha (1942–2019)*

Spis treści

Przedmowa	9
Średniowieczne dzwoneczki pielgrzymie i dekoracyjne odkryte w miastach Pomorza Nadwiślańskiego	13
Dawne dzwony w kościołach klasztornych Pomorza Nadwiślańskiego. Studium kampanologiczne	29
Ekspertyzy muzykologiczne Gustava Seipelta w tece <i>Die musikalische Untersuchung der Glocken (1917–1918)</i> , należącej do zespołu archiwalnego Schloßbauverwaltung Marienburg	74
O historii dzwonów kościelnych i ich znaczeniu jako instrumentów muzycznych w świetle prekursorskich w Polsce opracowań kampanologicznych ks. Jana Wiśniewskiego (1891–1939)	89
Prałat Florian Oberchristl i jego fundamentalna książka o kampanologii diecezji Linz z 1941 roku	109
Patriotyczne teksty i sceny na dzwonach w obiektach sakralnych na terytorium II Rzeczypospolitej w świetle druków reklamowych odlewni Braci Felczyńskich i wybranej karty pocztowej	127
Inskrypcje na dzwoneczkach rowerowych. Małe studium z epigrafiki mikrokampanologicznej	141
Nota bibliograficzna	169
Summary	171